

ДУБАДУТВО

Дефиниција

Индикаторот покажува колку видови слатководни риби живеат во реките и езерата во Република Македонија и кои видови се застапени во рибниците и се предмет на аквакултурно производство.

Индикаторот во моментот ја прикажува состојбата со:

- уловот на два економски важни видови риба во риболовните води;
- вкупниот улов на останатите видови риби во риболовните води;
- вкупното аквакултурно производство на риба во рибниците.

Единици

Број на видови риби, килограми (тони) уловена риба.

Релевантност за креирање на политиката

Листа на релевантни политички документи

Студијата за состојбата со биолошката разновидност во Република Македонија и Националната стратегија за биолошка разновидност со Акционен план дефинираат интегриран пристап кон заштитата и одржливото користење на компонентите на биолошката разновидност

вклучувајќи го и рибарството.

Просторен план на Република Македонија.

Законска основа

Законот за рибарство и аквакултура го пропишува управувањето, планирањето, стопанисувањето и аквакултурата на рибите во риболовните води, рибниците, полурибниците, кафезите и во други одгледувалишта на риби.

Цели

Вкупното рибно производство во Република Македонија до 2020 год. се предвидува да порасне на 2.300 тони. Притоа, главната маса на порастот ќе ја чинат пастрмските риби (1.435 тони или 62% од вкупниот улов) и тоа претежно од рибниците.

Клучно прашање за политиката

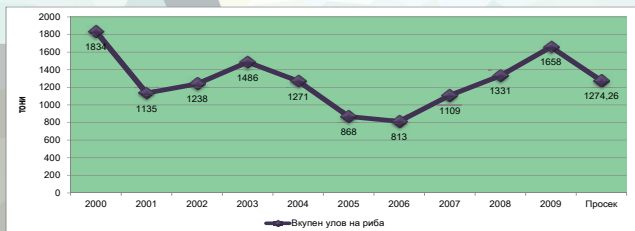
Колку е одржлив уловот на риба во РМ?

Клучна порака

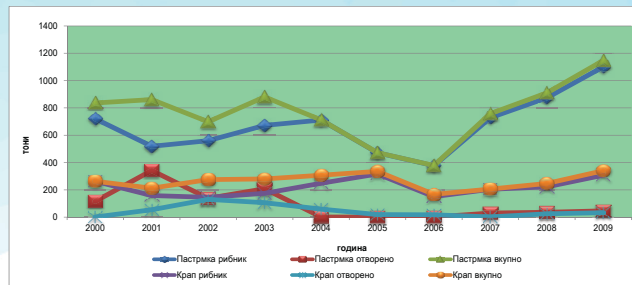
Рибарењето и искористувањето на рибниот фонд во рибниците и вештачките акумулации во Република Македонија е под постојан надзор, со постојана грижа за

рибниот фонд и со константно порибување со економски важни видови риба. На тој начин се овозможува одржлив развој и искористување на рибите како важен економски ресурс, а, исто така, и за спортски риболов. Искористувањето на рибниот фонд од природните езера веќе подолг временски период наидува на константни проблеми и тоа од аспект на прекумерен и неконтролиран улов на риба од тие водни екосистеми. Со овие активности посебно се загрозени ендемични видови риби, како, на пример, охридската пастрмка (*Salmo letnica* Kar.), но и други ендемити кои се застапени со мали популации во поедини водни екосистеми. Научните институции во Република Македонија во рамките на своите годишни програми и својата основна дејност за заштита и следење на состојбата со слатководните екосистеми, во согласност со своите можности, вршат постојан мониторинг на состојбата со рибниот фонд.

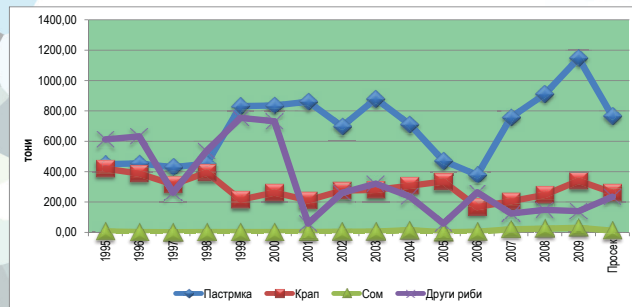
Слика 1. Вкупен улов на риба

Слика 2. Вкупен улов на главните видови риба

Слика 3. Вкупен улов на риба, по видови риба

Оценка

Во табелата 1 за вкупен улов (производство на конзумна риба и улов од спортските рибари) се гледа дека во Република Македонија просечно се уловува 1.274 тони различни видови риба. Во периодот од 2003 до 2006 година, уловот се намалува затоа што одделни риболовни претпријатија, деловни субјекти и концесионери ја имаат изгубено дозволата за риболовни дејства во одделните водни басени, а и голем број на риболовни спортски друштва се деактивирани.

Во периодот од 2006 до 2009 има тренд на покачување во вкупниот улов на риба од 104%. Од Слика 1 се гледа дека од вкупниот улов, крапот е водечки вид во низинските води со тренд на покачување од 2006 до 2009 (од 167 тони на 340 тони, соодветно), а пастрмката во висинските води, со тренд на покачување од 2006 до 2009 (од 378 тони на 1.147 тони, соодветно).

Методологија

Методологија за пресметка на индикаторот

■ Извор на податоци и методологија за пресметка на индикаторот

Како извор на податоци за карактеристиките на рибниот

фонд во Република Македонија ќе бидат користени податоците од Државниот завод за статистика и нивните методи за обработка на податоци.

■ Несигурност

Несигурноста произлегува од претпоставените нецелосни податоци за улов на риба во реките и езерата. Исто така, несигурноста се зголемува поради многу малиот број литературни податоци за генетската структура на рибните популации во природните водени екосистеми.

Спецификација за податоците

Име на индикаторот	Извор	Обврска за известување
Карактеристики на рибниот фонд	– Државен завод за статистика	– FAO – Fisheries and Aquaculture Department

Опфат на податоци:

Табела 1: Вупен улов на риба во Република Македонија во тони

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	Просек
Вкупен улов	1.834	1.135	1.238	1.486	1.271	868	813	1.109	1.331	1.658	1.274

Табела 2: Вупен улов и производство на риба во Република Македонија во тони

Улов и производство на конзумна риба								
	Пастрмка			Крап			Сом	Други риби
	рибник	отворено	вкупно	рибник	отворено	вкупно	вкупно	вкупно
2000	720	116	836	262	1	263	3	732
2001	519	342	861	158	54	212	3	59
2002	560	138	698	145	130	275	4	261
2003	672	208	880	174	106	280	5	321
2004	711	1	712	248	59	307	15	237
2005	471	1	472	316	19	335	2	59
2006	377	1	378	150	17	167	4	264
2007	728	30	758	204	2	206	21	124
2008	874	36	910	222	25	247	25	149
2009	1.101	46	1.147	307	33	340	31	140

Општи мета-податоци

Ознака	Име на индикаторот	Усогласеност со CSI EEA или други индикатори		Класификација по ДПСИР	Тип	Поврзаност со област	Фреквенција на публикување
MK NI 041	Карактеристики на рибниот фонд	FISH 3	Fish stock characteristics	C		Вода Биолошка разновидност Туризам	годишно